

MHKO070014822019 	नियमित दिवाणी दावा क्र.१३४/२०१९ महावीर चौगुले आणि इतर वि. बाबू चौगुले आणि इतर
---	--

निशाणी २४ खालील आदेश

१) वादी यांनी प्रस्तुतचा अर्ज दिवाणी प्रक्रिया संहिता १९०८ चे आदेश ६ नियम १७ सह कलम १५१ अन्वये दुरुस्ती करून मिळणेकरीता दाखल केलेला आहे.

२) वादी यांच्या म्हणण्याप्रमाणे, वादी यांनी प्रस्तुतचा दावा हक्कज्ञापन व मनाईसाठी दाखल केलेला आहे. सदर दावेकामी मे. न्यायालय यांनी मुद्दे निश्चित केलेले नाहीत अगर कोणताही पुरावा अद्याप सुरु झालेला नाही. प्रस्तुत दावा दाखल झालेवर बक्षीसपत्र, तारण कर्जबोजा तसेच अन्य महत्वाची माहिती झालेली आहे. त्या अनुशंगाने प्रस्तुत दावेकामी बदल होणे आवश्यक असलेने प्रस्तुतचा अर्ज याकामी वादीने दाखल केलेला आहे. तसेच प्रस्तुत दावेकामी अनावधाने काही तपशील नमुद करणेचे राहुन गेले आहे. सदरचा तपशील दावेतील वादाचा संपुर्ण न्यायनिर्णय होणेसाठी आवश्यक असलेने दुरुस्ती होवुन मिळणे गरजेचे आहे. वादी यांना दुरुस्ती संदर्भात असणारी बहुतांशी माहिती ही सन- २०१९ मध्ये दावा दाखल झालेनंतर माहित झालेली आहे. तदनंतर सन-२०२० मध्ये कोवीड-१९ या संसर्गजन्य आजारामुळे मा. केंद्र शासन, राज्य शासन वगैरेनी जाहीर केलेला लॉकडाऊन वगैरेमुळे लागलीच दाखल करता आलेला नाही. प्रस्तुत दुरुस्ती अर्ज हा योग्य कारणास्तव असलेने मंजुर होणे आवश्यक व न्यायाचे आहे.

क. अर्जातील सरनामेत दावा कायम मनाई नंतर " वाटप व तुटक कब्जासाठी " सामील करून दाव्याची आकारणी रु. २,०१,०००/- ऐवजी रु. ३,३२,०३४/-" असे नमुद करण्यात यावे .

ख. प्रस्तुत दावा कलम १ मध्ये क्षेत्र हे.०.६१ आर नंतर आकार रु. १.६७ पै.ची मिळकत यांसी चतुःसीमा-

पुर्वेस

-

बापु बाळा चौगुले यांची मिळकत

पश्चिमेस	-	सदाशिव आण्णा चौगुले यांची मिळकत
दक्षिणेस	-	शिवाजी साजणे व सिताराम दुधाळे यांची मिळकत
उत्तरेस	-	महादेव कांबळे व बहादुर कांबळे यांची मिळकत

ही वादी प्रतिवादी यांची वडीलार्जित एकत्र कुंटुंबाची मिळकत आहे. यापैकी क्षेत्र
----" हा नमुद मजकूर सामील करणेत यावा. तसेच तदनंतर

" १-अ) मौजे निमशिरगांव, ता. शिरोळ, जि. कोल्हापुर येथील सि.स.नं.८५४ यासी एकुण क्षेत्र
२०९.८ चौ.मी. यापैकी १/४ हिस्सा क्षेत्र-५२.४५ चौ.मी. यासी चतुःसीमा -

पुर्वेस	-	रस्ता
पश्चिमेस	-	लगत सि.स.नं.८५१ ची मिळकत
दक्षिणेस	-	याच मिळकतीमधील आण्णा चौगुले यांची हिस्सा
उत्तरेस	-	याच मिळकतीमधील बापु चौगुले यांची हिस्सा

१ ब) मौजे निमशिरगांव, ता. शिरोळ, जि. कोल्हापुर येथील सि.स.नं.८५० यासी एकुण क्षेत्र
१९ चौ.मी. यापैकी १/४ हिस्सा यासी चतुःसीमा -

पुर्वेस	-	सि.स.नं.८५४ ची मिळकत
पश्चिमेस	-	भाऊसो चौगुले यांची मिळकत
दक्षिणेस	-	आण्णा चौगुले यांची मिळकत
उत्तरेस	-	बापु चौगुले यांची मिळकत

तसेच

१-क) मौजे निमशिरगांव, ता. शिरोळ, जि. कोल्हापुर येथील गायरान जमिन गट नं.४३१ मधील
पाडणेत आलेले प्लॉटमधील ग्रामपंचायत मिळकत नं.११६८ म्हणुन नोंद असलेला प्लॉट यांसी
एकुण क्षेत्र -४०० चौ. फुट. असुन यासी चतुःसीमा -

पुर्वेस	-	गट नं.४३१ मधील उर्वरीत जमीन
पश्चिमेस	-	आप्पा नरसिंगा ठोमके यांचे घर
दक्षिणेस	-	गट नं.४३१ मधील उर्वरीत जमीन

उत्तरेस

-

आण्णा बाळा चौगुले यांचा प्लॉट

ही वादी प्रतिवादी यांची एकत्र कुटुंबाची मिळकती आहेत."

ग. प्रस्तुत दावा कलम-३ नंतर कलम ३ अ असे नमुद करुन वादी-प्रतिवादी यांचे एकत्रित कुटुंबांच्या मिळकतीबाबत सरस-निरस मानाने वाटप झालेले नसताना जाणीवपूर्वक हस्तांतराबाबत खरेदी दस्त, बक्षीसपत्र, कर्ज बोजे वगैरे करुन वादीचे मिळकतीमधील कायदेशीर हक्क, अधिकार वगैरे डावलुन दावा मिळकती हडप करण्याचे प्रयत्नात आहेत. प्रतिवादी नं.३ हे खरेदी दस्त नं.१८९३/२०१९ मधील चतुःसीमेप्रमाणे गट नं. ३३८ मधील २१ आर क्षेत्र विहीरीसह ताबेत घेवुन विहीरमधील हक्कास, विहीरीकडे जाणे- येणेसाठी हरकत, अडथळा निर्माण करुन वादीचे दावा मिळकतीमधील शांततामय कब्जा, वहीवाटीस तसेच समाईक विहीरी मधील असणारे हक्कास प्रतिबंध करीत आहेत. प्रतिवादी नं. ३ यांचे लाभात झालेला खरेदी दस्त नं.१८९३/२०१९ दावा मिळकतीचे सरस-निरस मानाने वाटप नसताना तसेच समाईक विहीर समावेश असलेल्या क्षेत्रासह व चतुःसीमा नमुद करुन झालेने प्रतिवादी नं.३ यांना सदर खरेदी दस्ताआधारे कोणतेही अधिकार प्राप्त होत नाहीत. दावा मिळकती बाबत वादी यांचे संमती विना झालेले तबदीलीचे दस्त तसेच तारण- कर्ज बोजे वादी यांचे हिस्सेवर बंधनकारक नाहीत. वर नमुद दावा मिळकतीचे सरस-निरस मानाने वाटप होवुन तुटक कब्जासाठी तसेच दावा मिळकतीमधील सामाईक विहीरीमध्ये कायदेशीर हिस्सेबाबत व तबदीलीचे दस्त, तारण कर्ज बोजे वगैरे यादी यांचे हिस्सेवर बंधनकारक नाहीत हक्कज्ञापन व कायम मनाईसाठी प्रतिवादी विरुध्द दावा दाखल करणे भाग पडले आहे."

ड. प्रस्तुत दावा कलम ५ नंतर कलम ५ अ असे नमुद करुन मौजे निमशिरगांव येथील सि.स.नं.८५४ बाबत प्रतिवादी नं.१ यांनी प्रतिवादी नं.३ यांचे लाभात दि. १४/०७/२०१५ रोजी मा. दुय्यम निबंधक कार्यालय, शिरोळ कडील बक्षीसपत्र दस्त नं. ३३४२/२०१५ ने हस्तांतर केलेली आहे. सदर बक्षीसपत्राचा अमंल प्रॉपर्टी होवुन रेदांळ सहकारी बँक लि. शाखा इचलकरंजी या बँकेचा रक्कम रु.३ लाखाचा कर्ज बोजा प्रतिवादी नं.३ यांनी केला असलेचे दावेकामी दि.२८/०८/२०१९ रोजी दाखल कैफियतीवरुन समजुन आलेले आहे. वर नमुद दावा मिळकतीमधील गट नं. ३३८ मधील ६१ आर ही शेतजमिन, सि. स. नं. ८५४ यासी एकुण क्षेत्र २०९.८ चौ.मी. या घर मिळकतपैकी १/४ हिस्सा क्षेत्र-५२.४५ चौ.मी., सि. स. नं. ८५० यासी एकुण क्षेत्र -१९ चौ.मी. या मिळकती तसेच मौजे निमशिरगांव

मधील गायरान जमिन गट नं.४३१ या ग्रामपंचायत मिळकतीमधील बेघर लोकांकरीता राखीव पाडणेत आलेला प्लॉटमधील वादी प्रतिवादी यांना राहणेसाठी दिलेली ग्रामपंचायत असेसमेंट मालमत्ता क्र.११६८ (क्षेत्र-४०० चौ. फुट) असलेली प्लॉट मिळकत वगैरे ह्या वडीलार्जित, एकत्रित कुटुंबाच्या मिळकती आहेत. सदर मिळकतीमध्ये वादी यांचा कायदेशीर हक्क / हिस्सा असूनही प्रस्तुत प्रतिवादी नाकारत आहेत अगर दाद देणेस तयार नाहीत. प्रस्तुत दावा मिळकतीचे सरस-निरस मानाने वाटप होवुन तुटक कब्जा वादी यांना ताबेत मिळणेसाठी तसेच दावा मिळकती बाबत संमती विना झालेले तबदीलीचे दस्त तसेच तारण- कर्ज बोजे वादी यांचे हिस्सेवर बंधनकारक नाहीत म्हणुन हक्कजापन होवुन मिळणे करीता प्रस्तुतचा दावा दाखल करणे भाग पडले आहे. " असा मजकुर दाखल करणेत यावा

च. प्रस्तुत दावा कलम-११ मधील दावा तपशिलात-

"रु. २,०००/- - मौजे निमशिरगांव येथील गट नं.३३८ मधील दावा मिळकतीमधील विहीर सामाईक असलेबाबत जाहीर होवुन मिळणेकरीता व कायम मनाईकरीता असलेने ऐच्छीक आकारणी केली ती सदरी दाखल.

रु. २,०००/- - मौजे- निमशिरगांव येथील गट नं. ३३८ मधील दावा मिळकतीबाबत खरेदी दस्त नं.१८९३/२०१९ अनाधिकाराचे असलेचे जाहीर होवुन अंमलबजावणीस कायम मनाई करीता असलेने ऐच्छीक आकारणी केली ती सदरी दाखल.

रु. ३४/- - दावा कलम १ मिळकतीचा आकार रु.१.६७ पै असुन त्याची ८० पट आकारणी रु.३४/- व कोर्ट अधिकाराकरीता दाव्याची आकारणी रु.८४/- असुन यापैकी वादी यांचा एकुण २/४ हिस्सेची रु.३४/-वर स्टॅम्प दिला असे.

रु.२,०००/- - सि.स.नं.८५४ बाबत बक्षीसपत्र व रेदाळ सहकारी बँक लि यांचा कर्ज बोजा बंधनकारक नसलेबाबत जाहीर होवुन मिळणेकरीता असलेने ऐच्छीक आकारणी केली ती सदरी दाखल

रु.१,२५,०००/- - दावा मिळकती ह्या जुन्या मिळकती असुन बाजारभावाने दावा कलम १ अची रु. ६०,०००/-, कलम-१ ब ची रु.४०,०००/-, व कलम १ क ची रु.१,५०,०००/- ह्या एकुण किंमत रक्कम रु.२,५०,०००/- होत असुन यापैकी वादी यांचा

प्रत्येकी- १/४ हिस्सेची रु.१,२५,०००/- आकारणी होत असुन त्याप्रमाणे स्टॅम्प दिला असे" असा मजकुर दाखल करणेत यावा.

तसेच रु. २, ०१,०००/- एकुण ऐवजी " रु. ३,३२,०३४/- एकुण " असा बदल करणेत यावा.

छ. प्रस्तुत दावा कलम १३ मधील दावेची आकारणी रु.२,०१,०००/- ऐवजी रु. ३,३२,०३४/- अशी दुरुस्ती करणेत यावी.

ज. प्रस्तुत दावा कलम १४ मधील पाचव्या ओळीमधील ता.२८/०६/२०१९ रोजी मिळालेनंतर • तसेच बक्षीसपत्र दस्त नं. ३३४२/ २०१५ व रेदांळ सहकारी बँकेच्या कर्ज-बोजा वगैरेची माहीती ही प्रस्तुत दावेकामी प्रतिवादी यांनी ता. २८/०८/२०१९ रोजी दाखल कैफियतीनंतर झालेली असुन, तदनंतर हा मजकुर सामील करणेत यावा.

झ. प्रस्तुत दावा कलम-१८ मधील इ) नंतर

ई) वादी यांचे दावा मिळकतीमधील शांततामय कब्जा- वहीवाट, हक्क/अधिकार तसेच सामाईक विहीरीमधुन पाणी उपसा करणे वगैरे यांस प्रतिवादी अगर तर्फे इसम यांनी हर-हरकत, अडथळा करु नये अशी कायम मनाई ताकीद प्रतिवादी अगर तर्फे इसम यांना व्हावी.

उ) मौजे निमशिरगांव येथील गट नं. ३३८ या दावा मिळकतीमधील प्रतिवादी नं. ३ यांना खरेदी दस्त नं.१८९३/२०१९ आधारे क्षेत्र- २१ आर शेत मिळकत व त्यामधील सामाईक विहीरीबाबत दावा मिळकतीचे सरस निरस वाटप होवुन तुटक कब्जा मिळेपर्यंत कोणताही अधिकार, हक्क वगैरे प्राप्त होत नसलेचे हक्कज्ञापन होवुन मिळावे.

ऊ) वादी यांना मौजे निमशिरगांव येथील गट नं. ३३८ या दावा मिळकतीमधील सामाईक विहीरीमध्ये हक्क, हिस्सा तसेच पाणी उपसा करणेचा हक्क/अधिकार वगैरे असलेचे हक्कज्ञापन होवुन मिळावे.

ऋ) दावा मिळकतमधील कलम १ अ बाबतचे बक्षीसपत्र दस्त नं.३३४२ /२०१५ व रेदांळ सहकारी बँक लि, या बँकेचा कर्ज-बोजा तसेच दावा मिळकत कलम १ क चे हस्तांतर वादीचे हिस्सेवर बंधनकारक नाही असे हक्कज्ञापन होवुन मिळावे.

ल) दावा मिळकतीमधील वादी यांचा प्रत्येकी १/४ हिस्सा अगर कायद्याने असणारा हिस्सा तुटक होवुन मिळावा. सदर दावा मिळकतीमधील शेतजमिनीचे वाटप मे. कलेक्टरसो, कोल्हापुर तसेच घर मिळकतीचे वाटप मे. कोर्ट कमिशनर यांची नेमणुक होवुन त्यांचे मार्फत वादीस तुटक कब्जा मिळावा. ही विनंती.

३. सदर प्रस्तावित दुरुस्ती मंजूर झालेस वादी प्रतिवादी वादाचे निराकारण एकाच दावेमध्ये होवुन मल्टील्पीसिटी ऑफ प्रोसिडींग कायमस्वरूपी टळणार आहे. तसेच वादी प्रतिवादी यांचेमधील वाद विषयाचे संपुर्णपणे न्याय निर्णय होणेस मदत होणार आहे. प्र.वादी यांनीही दावा मिळकतीचे वाटपाची मागणी करावी अशा स्वरुपाचे कथन आपल्या दाखल कैफियतीमध्ये केले आहे. याचाही विचार केलेस वादीचा अर्ज मंजुर होणे न्यायाचे आहे. वादी यांना दुरुस्ती संदर्भात असणारी माहिती सन २०१९ मध्ये दावा दाखल झालेनंतर माहित झालेली आहे. तदनंतर सन २०२० मध्ये कोवीड-१९ या संसर्गजन्य आजारामुळे मा. केंद्र शासन, राज्य शासन वगैरेनी जाहीर केलेला लॉकडाऊन तसेच मुदतीबाबत मे. अपेक्स कोर्टानी एस एम डब्ल्यु (सी) ३/२०२० मध्ये दिले आदेशाप्रमाणे तसेच जाहीर केलेले निर्देश वगैरे विचारात घेतलेस प्रस्तुत दुरुस्ती अर्जास मुदतीची बाधा येत नाही. प्रस्तुत दावेकामी आवश्यक सर्व पक्षकार नमुद असलेने, वादी- प्रतिवादी यांची वंशावळ, नाते संबंध तसेच सरस-निरस मानाने वाटप न झाल्याची वगैरेचे कथन दावेकामी नमुद असलेने प्रस्तुतच्या दुरुस्तीमुळे दावेच्या स्वरुपात बदल होणार नाही याही कारणे सदर दुरुस्ती अर्ज मंजुर होणे गरजेचे आहे. प्रस्तुत अर्जातील कलम नं ४ ते ११ मध्ये नमूद केलेली दुरुस्ती मंजूर करणेत यावी व त्याप्रमाणे दावेकामी दुरुस्ती करणेस परवानगी मिळावी विनंती केली आहे.

४) प्रतिवादी नं. १ व ३ यांच्या म्हणण्याप्रमाणे, यातील वादी यांचा अर्ज व त्यामधील मजकूर धांदात खोटा व लबाडीचा आहे. वादी यांच्या सदर अर्जास आर्डर २ रूल २ ची बाधा येते त्यामुळे सदरचा दुरुस्ती अर्ज मंजूर करता येणार नाही. त्यामुळे सदरचा दुरुस्ती अर्ज नामंजूर करणेत यावा. यातील वादी यांनी सुरुवातीलाच मुद्दामहून वाटपाचा दावा नमुद केलेला नाही. व त्याप्रमाणे दावा देखील दाखल केलेला नाही. त्यामुळे वादी यांच्या दाव्यास कायदयातील तरतुदीची बांधा येत असल्याने सदरचा अर्ज नामंजूर करणेत यावा. वादीचा दुरुस्ती अर्ज पूर्णतः मोघम व अपुरा आहे त्यामुळे देखील सदरचा अर्ज कायदयाने चालणेस पात्र नाही.

मौजे निमशिरगांव ता. शिरोळ जि. कोल्हापूर येथील सि.स.नं. ८५४ यासी एकूण क्षेत्र

२०१.८ चौ मी यापेकी १/४ हिस्सा क्षेत्र ५२.४५ क्षेत्राची मिळकत प्रतिवादी नं. १ यांनी खरेदी केलेली मिळकत आहे व सदर मिळकत प्रतिवादी सुभाष बाबू चौगुले यांना नोंद बक्षीस पत्राने सदर मिळकत प्रतिवादी नं. १ यांनी दिलेले आहे. सदरचे बक्षीसपत्र होवून बराच कालावधी झालेला आहे व त्याची माहिती वादी यांना असताना देखील वादी यांनी त्याबाबत खोटी कथने केलेली आहेत.

मौजे निमशिरगांव येथील गायरान जमीन नं.४३१ मधील ग्रामपंचायत मिळकत नं. ११६८ ची मिळकतीमध्ये पूर्वीपासून प्रतिवादी नं.२ यांचे अतिक्रमण होते व सदर अतिक्रमण नियमित करताना प्रतिवादी नं. ३ यांना सदरची मिळकत ग्रामपंचायत कडून मिळालेली आहे ती मिळकत प्रतिवादी नं. ३ यांची स्वकष्टार्जित आहे. सदर दुरुस्ती अर्जातील मजकूर धांदात खोटा व लबाडीचा आहे. सदर दुरुस्ती अर्जामधील संपूर्ण मजकूर धांदात खोटा व लबाडीचा असल्यामुळे तो प्रस्तुत प्रतिवादी यांना मान्य व कबुल नाही. सदर दुरुस्ती अर्जामधील कथनाचा विचार करता देखील सदर दुरुस्ती अर्जास मुदतीच्या कायदयाची बाधा येते त्यामुळे देखील सदरचा अर्ज नामंजूर करणेत यावा

५) सदर दुरुस्ती अर्जास कायदयाची बाधा येत असल्याने सदरचा दुरुस्ती अर्ज नामंजूर करणेत यावा तसेच सदर दुरुस्तीमुळे वादी हे पूर्णपणे नविन केस मांडण्याचा व आणण्याचा प्रयत्न करीत आहेत. सदर दुरुस्ती अर्जास ऑ २ रूल २ ची बांधा येत असल्याने सदरचा दुरुस्ती अर्ज नामंजूर करणेत यावा अशी विनंती केली आहे.

६) वादी व प्रतिवादी विधीज्ञांचा युक्तीवाद ऐकला. अभिलेखावरील कागदपत्रे पाहिली. वादी यांनी सदरचा दावा हा हक्कज्ञापनासाठी आणि कायम मनाईसाठी दाखल केलेला आहे. प्रस्तावित दुरुस्ती विचारात घेता अद्याप वादीने सरतपासाचे अॅफिडेव्हीट दाखल केल्याचे दिसून येत नाही. दाव्यामध्ये मागीतलेली दुरुस्तीची मागणी ही वादी व प्रतिवादी यांचेमध्ये वादग्रस्त असलेला खराखुरा प्रश्न निर्णित करण्यासाठी आवश्यक आहे असे दिसून येते. वादीने मागीतलेल्या प्रस्ताविक दुरुस्तीमुळे वादमूळ निश्चितीकरीता मदतच होईल. प्रस्ताविक दुरुस्ती मंजूर केल्यास दाव्यासंदर्भात संपूर्ण वस्तुस्थिती रेकॉर्डवर येईल त्यामुळे प्रस्तुत दावा गुणावगुणांवर निर्णित करण्यास मदतच होईल. तसेच अनेक दावे आणि अर्जांची उत्पत्ती टाळता येईल. याऊलट, प्रस्तावित दुरुस्ती नामंजूर केल्यास अनेक दावे व अर्जांची निर्मिती होण्याची शक्यता नाकारता येणार नाही. प्रतिवादी यास प्रस्ताविक दुरुस्तीच्या अनुषंगाने दुरुस्त कैफियत

देण्याची पुर्ण मुभा व संधी आहे. सदरची प्रस्तावीक दुरुस्ती ही दाव्यातील मूळ मागणीशी आनुषंगिक असल्याचे दिसून येते तसेच सदर दुरुस्तीमुळे दाव्याचे स्वरूप बदलत नसल्याचे दिसून येते. सबब मी खालीलप्रमाणे आदेश पारित करित आहे.

आदेश

१. प्रस्तुतचा अर्ज (नि.२४) रक्कम रु.१५००/- प्रतिवादी यांना देणेच्या अटीवर मंजूर करण्यात येतो.
२. वादी यांनी प्रस्तावित दुरुस्ती पुढील तारखेस किंवा त्यापूर्वी करावी व दुरुस्ती प्रत अभिलेखावर दाखल करावी तसेच विरुद्ध पक्षास दुरुस्त प्रत द्यावी.

दि.०५/११/२०२४

(व्ही. एम. कोळेकर)

३ रे सह दिवाणी न्या.क.स्तर,
जयसिंगपूर